

654572 K.S. -

Wniosek
wileński;
Ks. Dubostawskiego
Delegacji

- 1/ Komisja wzywa Rząd, aby niezwłocznie usunął wszystkie przeszkody wewnętrznej komunikacji i obrotu towarowym między Wileńszczyzną a resztą Rzeczypospolitej i pod tym względem zrównał całkowicie cały teren Wileńszczyzny z resztą Kresów.
- 2/ Komisja wzywa Rząd, aby z jak największą starannością zabezpieczył Wileńszczyźnie konieczne zaopatrzenie zarówno dla wojska, jak dla ludności cywilnej z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi okolicami Rzeczypospolitej i bez żadnych zgoła specjalnych formalności ~~xxxx~~ czy utrudnień na równi z normalnym stosunkiem pomocy rządowej do władz poszczególnego województwa.
- 3/ Komisja wzywa Rząd, aby kordon sanitarny, przechodzący przez Lidę, przesunął dalej na wschód i objął nim także Wilno.
- 4/ Komisja przedłoży Sejmowi do uchwalenia następującą rezolucję
" Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wobec przewlekania przez Litwę Kowieńską układów w sprawie wymaganej przez Ligę Narodów konsultacji ludności Ziemi Wileńskiej, Sejm Rzeczypospolitej uroczyście oświadcza:

1/ Ziemia Wileńska przez stulecia dobrowolnym spółżyciem z Polsą związana przez Konstytucję 3-go Maja za nieodłączną część Rzeczypospolitej uznana, przez lud w ogromnej większości Polski i do Polski należeć chcący zamieszkała, krwią żołnierza polskiego w r. 1919 z niewoli bolszewickiej wyzwolona, w chwili niepowodzenia oręża polskiego w lipcu 1920 r. przez bolszewików wbrew wszelkim zasadom prawa międzynarodowego Litwie Kowieńskiej odstąpiona - stanowi nieodłączną część narodowego terytorjum polskiego i bez wyraźnej woli tej ludności od Polski odłączona być nie może.

Rzeczpospolita Polska bezprawnemu układowi bolszewicko-litewskiemu z 12 lipca 1920 r. żadnej mocy prawnej nie przyznaje.

Jedynie wola mieszkańców wyrażona w swobodnej konsultacji ludowej mogłaby stworzyć nowe prawo innego niż Polska państwa do Ziemi Wileńskiej; ludność ta zaś wielo-

W
krotnie już stwierdziła, że olbrzymiej swej większości pragnie pozostać w jedności z Rzeczpospolitą Polską.

Jednak Rzeczpospolita Polska wobec podniesionej przez Litwę Kowieńską pretensji do Ziemi Wileńskiej, w której ludność litewska stanowi znikomą mniejszość w 2% nieprzenoszącą, pragnąc uniknąć zatargu zbrojnego i walki bratobójczej z bratnim narodem litewskim, z którym w zgodnej unji przed wiekami zawartej współżył na zawsze pragnie - zgodziła się na to, by ludność Ziemi Wileńskiej raz jeszcze pod kontrolą Ligi Narodów stwierdziła czy chce należeć do Polski, czy do Litwy Kowieńskiej.

W oczekiwaniu wyniku tej konsultacji ludowej, do którego się zastosuje Rzeczpospolita Polska - swoje prawo do Wileńszczyzny uważa za nienaruszone.

Gdy oddziały wojskowe, z synów Ziemi Wileńskiej złożone, nie mogły przenieść, aby pozostawić rodziny swoje i ziemię rodzinną pod obcą przemocą wojsk litewskich podstępem te ziemie dzierżących generał Żeligowski, stanąwszy na ich czele, zgodnie z wolą ludności wileńskiej, tę przemoc z niej usunął.

Rzeczpospolita Polska pozostawia też obecnie nienaruszoną swobodę ludności Wileńszczyzny do zdecydowania o swej przynależności państwowej na podstawie swobodnej konsultacji. Gdy wszakże w sprawie tej konsultacji Liga Narodów zgodnie z rzeczywistością uznaje, jako państwa zainteresowane tylko Rzeczpospolitą Polską i Litwę Kowieńską, a jednocześnie ludność Ziemi Wileńskiej potrzebuje koniecznie śpiesznej i wydatnej pomocy całej Polski, by dźwignąć się z ruiny, spowodowanej najazdem bolszewickim - Sejm Rzeczypospolitej uznaje, iż utrzymywanie nadal więcej uciążliwej dla ludności tymczasowej odrębności administracyjnej i wojskowej tej ziemi - może spowodować szkodliwe komplikacje międzynarodowe i przeciągnąć ostateczne załatwienie sprawy przynależności państwowej Ziemi Wileńskiej niezbędne dla ustalenia pokoju na wschodzie.

W myśl powyższego Sejm poleca Rządowi, aby skłonił generała Żeligowskiego do uznania konieczności objęcia niezwłocznie administracji Ziemi Wileńskiej bezpośrednio przez władze Rzeczypospolitej Polskiej.

2/ Sejm jednocześnie uroczyście stwierdza nieprzedawnione prawo Rzplitej Polskiej do reszty ~~xxxix~~ terytorjum Wileńszczyzny oswobodzonego przez wojska polskie z niewoli bolszewickiej, a obecnie objętego pasem neutralnym i narzuconą ludności okupacją litewską - i poleca Rządowi uzyskanie wobec Ligi Narodów stwierdzenia w drodze konsultacji ludowej woli ludności tego terytorjum należenia do Polski, a w wyniku tej konsultacji - odzyskanie tej ziemi przez Polskę.

3/ Sejm poleca Rządowi, aby uzyskał od Łotwy zwrot części powiatu Braclawskiego, czasowo od niej pod opiekę wojsk łotewskich w chwili odstępowania z nad Dźwiny wojsk Rzplitej w lipcu 1920 r.

NAJELNE BOWONETNO WOJEK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 6545₁₂ dnia 1/12 1921 r.

zajęc. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York